

Forssalaisen kulttuurin kunniagalleria

585/10.03.01.00/2020

KV 16.11.2020 § 99

Valtuutettu Sami Mattila luki allekirjoittamansa seuraavan Forssalaista kulttuurin kunniagalleriaa koskeneen valtuustoaloitteen:

”Forssan Kulttuuri-Axel ry:n aloitteesta olemme perustaneet työryhmän, jossa on asiantuntijoita urheilun, musiikin, teatterin ja taiteen eri sektoreilta. Työryhmän tavoitteena on kerätä edesmenneiden Forssassa eläneiden, vaikuttaneiden ja alallaan ansioituneiden henkilöiden nimiä vuosikymmenten varrelta. Listaan ovat voineet myös yksityiset henkilöt tehdä ehdotuksia. Tällä hetkellä listassa on noin 50 nimeä, joista ensimmäisessä vaiheessa joulukuussa hyväksyttäneen noin kolmisenkymmentä kulttuuritähden saajaa. Olemme rajanneet tässä vaiheessa politiikan, liike-elämän ja uskontojen edustajat listan ulkopuolelle.

Saaduista nimiehdotuksista valitaan asiantuntijoiden näkemyksen perusteella ne henkilöt, jotka tulevat saamaan oman tähtensä torille valmistuviin kahteen graniittipylvääseen. Punaiset Red Palmoral-graniitista tehdyt hiottu pylväät ovat kooltaan 400x400x2000 cm. Yhden pylvään yhdelle sivulle mahtuu 8 tähteä eli yhteensä 32 tähteä. Niihin kiinnitetään laserilla leikatut 150 mm viisisakaraiset messinkitähdet, joihin kaivetaan henkilön nimi, millä alalla hän on toiminut sekä synnyin- ja kuolinaika. Tähdien viereen tulee laminoitu QR-koodi, josta on pääsy Wahren-opiston sivuille, jonne jokaiselle tulee oma kotisivu. Siihen liitetään tiivistetty elämänura ja saavutukset, sekä linkitetään henkilöä koskevia mahdollisia tiedostoja. Nämä QR-koodit avaavat muiden muassa myös koululaisille ja opiskelijoille helpon tavan tutustua täällä eläneisiin merkkihenkilöihin sekä heidän saavutuksiinsa. Tosiasiaan on, ettei paikallishistoriaa henkilötasolla juurikaan kouluissamme opeteta. Näin nostamme menneisyyden arvohenkilöt uudelleen esille nykyaikaisella tavalla helposti tutkittaviksi. Uskallan toivoa, että tästä tulisi myös jopa uusi turistikohde täällä vieraileville ihmisille.

Toivon, että jatkossa kaupunki tekisi kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotka mahdollistavat pylväiden sijoittamisen torin Ankkalammen puoleiseen reunaan.

Nämä yksityisellä rahoituksella toteutettavat pylväät lahjoitetaan ensi toukokuun 8. päivänä Forssan kaupungille niiden pystytystä ja tulevaa ylläpitoa vastaan. Lisäksi toivomme kaupungin tutkivan

pylväiden mahdollista kohdevalaistusta. Myös mahdollisten lisäpylväiden pystytykseen vuosien varrella tulisi varautua.”

Päätös Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 30.11.2020 § 310

Valmistelija Kaupunginsihteeri

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalle sekä yhdyskuntalautakunnalle yhteisesti tehtäväksi laatia valtuustoaloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

YLA 24.03.2021 § 33

Valmistelija Tekninen johtaja, kaupunginarkkitehti

Forssan Kulttuuri-Axel ry:n aktiivisuus edesmenneiden Forssassa eläneiden, vaikuttaneiden ja alallaan ansioituneiden henkilöiden huomioisesta on sinänsä positiivinen hanke. Onnistuessaan kunniagalleriaa voidaan käyttää osana rikastuttamaan koululaisten ja kuntalaisten paikallishistorian tuntemusta. Kunniagallerialla saattaa olla myös positiivista matkailua edistävää merkitystä.

Kunniagalleriahanke on kuitenkin lähtökohtaisesti Forssan Kulttuuri-Axel ry:n hanke, joten yhdistyksen tulee vastata siitä, että tarvittavat luvat henkilöiden tietojen käyttämiseen ovat kunnossa ja tekijäoikeus ym. säädöksiä noudatetaan. Yhdistyksen tulee määritellä ne periaatteet, joiden perusteella henkilöt otetaan mukaan kunniagalleriaan. Samoin yhdistyksen tulee varmistaa julkaistavien tietojen oikeellisuus.

Muistomerkki käsittää aluksi kaksi 200 cm korkeata ja 40 x40 cm pohjaltaan neliön muotoista pylvästä. Pienoismallikuva pylväistä on liitteenä. Sijoituspaikassa tulee varautua vielä kahden uuden pylvään pystyttämiseen. Koska suunnitelmissa on esitetty, että pylväiden jokaiselle sivulle tulee luettavaa tekstiä, on jokaisen pylvään oltava kierrettävissä ympäri ja etäisyyden pylvästä toiseen tulee olla riittävä. Pylväiden tulee sijoittua paikalle, jossa ne eivät vaikeuta väylien tai alueiden talvikunnossapitoa.

Forssan kaupungin rakennusjärjestyksen mukaan muistomerkki vaatii toimenpideluvan. Luvan hakija on kiinteistön omistaja. Toimenpidelupaa käsitellessä tarkastellaan mm. hankkeen sopivuus kaavallisesti ja kaupunkikuvallisesti aiottuun paikkaan ja tällöin

pyydetään ainakin kaavoituksen lausunto/ huomiot, sekä kuullaan tarvittavat naapurit.

Liitteenä olevata kartasta ilmenee maankäytön suunnittelun ja viherpalveluiden selvittämät mahdolliset Kunniagallerian sijoituspaikat, joissa on huomioitu Kulttuuri-Axel ry:n toiveet. Maastokatselmuksella käytiin läpi tori, Loimipuisto, Saunasillanpuisto ja kehräämöalue. Torilla on runsaasti kaupunkikuvallisia elementtejä, jonka takia uuden edellä esitetyn mukaisen aiheen lisääminen sinne ei ole mahdollista. Kehräämön alueella sijaitseva ranta (liitekartassa A) olisi kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti sopiva sijoituspaikka. Vastaava paikka voisi löytyä joen toiselta puolelta, maastossa ylempää. Alue on osoitettu liitekartassa kirjaimella C. Tämä paikka ei kuitenkaan ollut suoraan Kulttuuri-Axel ry:n esittämien vaihtoehtojen joukossa. Molemmat paikat liittyvät kuitenkin Kehräämön ja niillä on omat etunsa. Paikka A on Kehräämöalueen sisällä ja taustaksi muodostuu vastarannan nouseva nurmikenttä sekä siinä kasvava koivikko. Paikalta C avautuu vaikuttava näkymä Kehräämölle ja patoaltaalle. Loimipuistosta, läheltä Yhtiönkatua, löytyy myös liitekartassa kirjaimella B osoitettu alue, jonne kunniagalleria voitaisiin sijoittaa. Paikka B on juuri kunnostetussa puistossa ja pylväiden taustalle tulisi Loimijoki sekä Veneilijänpuisto.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	<p>Yhdyskuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle valtuustoaloitteen johdosta, että Forssan kaupungin mahdollisesti päättäessä valtuustoaloitteessa esitetyn kunniagallerian toteuttamisesta,</p> <p>1. tekninen ja ympäristötoimi esittää Kulttuuri-Axel ry:n esittämien paikkojen joukosta kaupunkikuvan ja kunnossapidon kannalta kunniagallerialle parhaiten sopivan sijoituspaikan Kehräämöltä (liitekartan paikka A).</p> <p>2. tekninen ja ympäristötoimi vastaa pylväiden toimenpideluvan hankkimisesta ja pystytyksestä.</p>
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi ehdotuksen.

KH 29.03.2021 § 85

Valmistelija Kaupunginsihteeri

Kaupunginhallitus antoi marraskuun kokouksessaan sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalle sekä yhdyskuntalautakunnalle yhteisesti tehtäväksi laatia valtuustoaloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi. Tämän jälkeen asiaa yhdyskuntalautakunnan

kokouksessa käsiteltäväksi valmisteltaessa sivistysjohtaja toimitti lautakunnan esityslistalle kirjoittamansa kaksi ensimmäistä tekstikappaletta teknisen johtajan käyttöön. Tekninen johtaja sisällytti ne esityslistalle otettuun selostukseen. Lautakunta teki päätöksensä osittain näidenkin seikkojen perusteella. On siksi arvioitu, että kaupunginhallitukselle asian ratkaisemista varten tehtäväksi valmistelutyöksi riittäisi tässä vaiheessa yhdyskuntalautakunnan kokouksenkäsittely siinä hyväksytyine esityksineen.

Valmisteltaessa kaupungin ja Kulttuuri Axel ry:n välistä sopimusta kaupunginhallitukselle sivistys- ja tulevaisuuslautakunta voi ottaa sivistysjohtajan selostuksessa tarkoitettuihin seikkoihin kantaa. Teknisen ja ympäristötoimen toimiala valmistele myös omalta osaltaan sopimusta kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi.

Sami Mattila lähetti Forssan Kulttuuri-Axel ry:n puolesta kaupungin viranhaltijoille valtuustoaloitetta täydentäneen kirjelmän. Se on kokouksen oheisaineistona.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1. hyväksyy yhdyskuntalautakunnan esityksen 24.3.2021 (33 §)

2. antaa sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimialalle tehtäväksi valmistella kaupunginhallitukselle Kulttuuri Axel ry:n kanssa tehtävää sopimusta varten yhdyskuntalautakunnan kokouksen 24.3.2021 pöytäkirjassa tarkoitettujen tekijänoikeus- yms. asiat sekä teknisen ja ympäristötoimen toimialalle tehtäväksi valmistella sopimusta varten muut yhdyskuntalautakunnan kokouksen pöytäkirjassa tarkoitettujen muistomerkin pystytystä ja ylläpitoa koskevat asiat

3. ehdottaa valtuuston merkitsevän yhdyskuntalautakunnan ja kaupunginhallituksen päätökset tiedoksi sekä toteavan Sami Mattilan valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittely Jäsen Sami Mattila ilmoitti olevansa asianosaisena olevan Forssan Kulttuuri-Axel ry:n hallituksen puheenjohtajana esteellinen ja vetäytyvänsä asian käsittelystä. Hän oli poissa kokouksesta asian käsittelyn ajan.

Päätös Kaupunginhallitus pani asian pöydälle lisäharkintaa varten.